

„POKROK“ vychodí každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Tešák, Uh. Skalica (Szokolca).

Cenami (inzeráty) účtujú sa ľavne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roka
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Účastníci bitvy u Custozzy a Lissy r. 1866

Vojenský spolok „Custoza a Lissa“ oslávil minulú nedeľu okázalým spôsobom výročie bitvy u Custozy a Lissy r. 1866. Slávnosť konala sa v duchu

významných vzpomienok na udalosti južného bojišťa. Dnes prinášame skupinu tehďajších, dosiaľ žijúcich bojovníkov, medzi nimi vyniká typická postava

mnícha kapucínskeho kvardiána, ktorý zúčastnil sa v týchto bojoch ako poddôstojník a ktorého prsia ozdobené sú válečnými záslužnými medaillami.

Odporúčajte slovenský poučný časopis „Pokrok“.

Katolícka moderna.

Náš minulý článok pokračujeme ďalej, tým viacej, pokiaľ katolíckej moderne hrozí nebezpečie od reakcionárskej strany katolíckej, ktorej hlavní zástupcovia sú jezuiti.

Že jezuiti majú veľký vliv v katolíckej cirkvi, je známo, vliv tento ale teraz pod X. Piusom papežom dosiahol vrchol, bo terajší štátny tajomník Merryde Vall, jich odchovanec, je púhym nástrojom v rukách jejich, čoho dôkazom sú najnovšie Encikliky (pastierske listy) Svätého Otca, najmä poslednia enciklika, ktorá je nameraná na dielo kňaza Murriho a cieľ jej je zničiť kresťansko-demokratický pohyb v Talii.

Enciklika táto zakazuje talianskym kňazom účasť brať v spolkoch, od verejného života ich odťahuje, je to sekera, položená na koreň krásne vyvíjajúceho sa stromu katolíckej moderny, ktorá miesto bibých foriem, život do cirkvi privádzala a využívanie povery ľudu ku sobeckým cieľom koniec chcela urobiť Enciklika táto v XX. storočí vydaná, je dokumentom ztročenia nižšieho kňazstva.

Biskupi sú neomilní páni, nižšie kňazstvo púhy otrok bez práva a slobody, ani krok nesmie urobiť bez dovoľenia biskupského.

V Talii následkom tohoto jednanja bude, že bystrejšieho umu a vyššieho vzdelania kňazstvo znechutené a utrápené odtiahne sa od práce a katolicizmus dospeje tam, kam ho priviedli francúzski kňazi, ktorých všetkých jezuiti vychovávali, ku prádnym kostolom, ku proti krelíkálnemu smýšľaniu a ku pár zbožným babičkám a šľachticom, k veľkej massy ľudu postavajú sa ako múr proti cirkvi, nechcejú sa podať bezuylíenkovitému formalizmu, ktorý nechá dušu i srdce prázdne a len z púhej povery a zaostalosti sa živi.

Akým okom sa pozerejú na pohyb katolíckej moderny vidno z tých útokov, ktorými nielen už nebohého profesora bohoslovie Schella, ale aj toho mierneho Erhardta zničiť chceli.

Čo sa v Nemecku nepodarilo, bo katolícke kňazstvo nemecké je najvzdelanejšie, môže sa teraz vydaríť v Taliansku, kde zúrivoého klerikalizmu obeťou bude nielen kňaz, ale aj biskup Bonmowell. A predsa v celom Taliansku nemá cirkev vernejších, lepších, učenejších synov, ako títo dvaja.

V katolíckej cirkvi reforma prichádza vždy, až už je neskoro, u nás sa chodí až po pohrabe s križom a preto je uprávnená katolícka moderna.

C.

Dopisy.

— Holíč. (Do pozornosti Holíčskym urbáristom.) Dňa 27-ho augusta budeme mať voľbu lesného zástupiteľstva. Každý občan, ktorý je majiteľom jednej štvrtiny, bude mať právo voliť. Ponevadž väčšina občanov s doterajšími výborami není spokojná, vtedy budeme mať nových kandidátov, ktorých svojim časom oznámime. Každý občan, ktorému na srdci leží dobrobit obce, zaiste pôjde a je aj povinný hlasovať na takých kandidátov ktorých mu naša strana odporúča, tým starým rozličným pánom lesným, ktorí by len pánov chceli hrať, ale v záujme lesnom križom slamky nepreložia dáme zaslúženú pensiu. Pri voľbe budú tiež lesné počty prehliadnuté, preto, jestli by niekto mal nejakú stížnosť, nech sa hlási, báť sa netreba, veď pán nadlesný sa nám preukázal jako spravodlivý človek, ktorého sa netreba báť. Teda do videnia pri voľbe.

Občan.

— **Hastrman v Brockom.** Celé Brocko je naplašené a každý človek sa strachujú bojí íť ku Morave, ktorá popri mestečku našom tečie. Pred pár týždňami totižto naše ženy a dievky, ktoré boly pri Morave, dobehnú domov a vrešia. „Hastrman je v Morave, hastrman je v Morave!“ My chlapi sme necelí tomu veriť, naši rybári nám síce rozprávali o Hastrmanoch. (To je „wassermann“, vodný muž, o ktorom rozdielne bájka a povesti kolujú. Red.) Že sú to nebezpečné bestie, ktoré najmä ženy a dievčence vtahujú do vody a do bahna zatlačia a keď sa zjaví hastrman na brehu, to vraj znamená nešťastie pre celú obec.

Keď teda tieto naše ženicky príbehly s krikom, išli sme sa pozrieť, či to v skutku pravda, že v Morave je hastrman? Ideme pohľadáť, potíhajúť, kukáme a naraz: žbln! lakli, sme sa, že to veľryba abo dáky obrovský somic a hajda v nohy. Náš pán rychtár mal ale najviacej smelosti a hovoril: „neutekajte, pozerať, či ten hastrman vyjde na breh?“. A v skutku vyšiel, hlavu mal holú, brúžko okružle a nohavičiek žiadnych. A my všetci začneme kričať: „hastrman!“ a utekali sme.

Od tých čias sa nik neosmelí od nás ku brehom Moravy, lebo sa všetci bojíme hastrmana najviac ale ženy a dievčence. Boli sme si aj radu pýtať v Holíci u pána dekana, ako by sme sa mohli toho hastrmana sprostit? A oni nám hovorili, by sme šli do Ostrihomu, a že tam majú takých kňazov, čo vedia zariekať a nielen hastrmanov, ale aj diablov z ľudí vyhánaf, aby sme prosili o takého kňaza.

My sme tam písali, ale posiaľ ešte odpoveď neprichádza, hastrman sa neztratil a ženy vravia, že ho od tých čias viackrát videly v Morave, že mal hlavu holú, brúžko okružle, ale že teraz už nosí zelené nohavičky, ako sa na poriadného hastrmana svedčí.

— **Dales v Kopčanoch.** Veľký dales panuje u nás v Kopčanoch a aká to mala byť radosť. U nášeho tatička, pána Hajndricha bolo veľké chystanie, mala byť veľká hostina. Husy sa krmily, ryby sa lapaly, česnek sa objednal z Viedne, temer všetko bolo pozvané, aj my štangarti sme mali slubené, že pri tejto príležitosti dostaneme každý päť deci bošáckej, jednu kvarglu a jeden serbulát, lež sme vopred jazyčkami plieskali, ako nám to chutnať bude. Náš pán Hajndrich sa vychvaloval, že vraj nový pán hlavný slúžny príjdu ku nemu na hostinu. Celá obec bola ako na šparáčkoch a s napnutím sme očakávali, deň prichodu. Čas bežal a kto neprišiel? Nový pán slúžny, ktorý sa veľmi zdvorile poďakoval pánu Hajndrichovi za pozvanie, tak že sa mu jeho nos od tých čias ešte viacej zkrivil. Mnohí sa tomu tešili, že vraj budúce už nebude nám pán Hajndrich menovať obecný výbor, ale obec si ho bude voliť, nám ale štangartom je toho veľmi ľúto, nás pán slúžny týmto spôsobom pozbavil o 5 deci bošáckej, o jednu kvarglu a jeden serbulát, tak že len za svoje pijeme a spomíname dobré zašlé časy, keď sa u pána Hajndricha i slávnostné obrezky vybavovaly. Nového nič nemáme, len to, že nám udrel hrom do potravného spolku a ho úplne zničil.

Méric Blau,
dopisovateľ Pokroku.

Poistenie dobytky.

II.

Stanovy dobytky pojišťovny makrabství Moravského.

§ 6.

Ukládání jmění.

Jmění ústavu smí se ukládati toliko:

- a) v cenných papírech tuzemských, k ukládání sirotčího jmění způsobily;
- b) v zápujčkách makrabství moravského;
- c) v tuzemských, sirotčí jistotu poskytujících hypotekách;

d) v tuzemských, nájmeně vynášejících nemovitostech, pokud nebudou přes třetinu kupní ceny zavazeny;

e) ve vkladech u tuzemských dle regulativu pro spořitelny zařízených spořitelien;

f) ve vkladech u pověřených tuzemských ústavů úvěrních na běžný účet nebo na pokladniční listy, avšak jen potud, pokud toho obchod vyžaduje, aby pohotovost prostředky byly přichystány.

§ 7.

Vedení knih a skládání účtů.

1. Pro vedení knih a skládání účtů, jakož i pro účetní závěrku a zprávu o činnosti platí příslušné předpisy ministeriálního nařízení ze dne 5. března 1896, ř. z. čís. 31 (§§ 31 až 35).

2. Pro každé oddělení jest zvláštní účet věsti.

3. Správní rok srovnává se s rokem kalendářním.

§ 8.

Vypočtení a použití výročního přebytku provozovacího.

1. Za přebytek z výročního provozování obchodu považuje se v každém oddělení ona část příjmů, která dle účetní závěrky ústavu převyšuje úhrn výdajů.

2. Z výročního přebytku každého oddělení sluší odváděti:

80% do jeho rezervního fondu, a

20% do jeho rezervy zisku.

3. Příspěvky do rezervního fondu plynou tak dlouho, pokud týž nedosáhne dvojnásobné výše premii v předešlém roce vybraných, nejméně však 150.000 K., a kdyby pod tuto výši klesl, tak dlouho, dokud opět nedostoupí této výše.

4. Do rezervy zisku plynou příspěvky v odst. 2. uvedené tak dlouho, až dosáhnou 10% premii v předešlém roce vybraných, nejméně však 50.000 K.

Budoucně mohou býti rezervě zisku libovolné obnosy přikazovány, reserva zisku však nesmí přestoupiti obnos 100.000 K.

5. Zbytku výročního přebytku z provozování obchodů, který dotováním rezervního fondu a rezervy zisku nebyl vyčerpán, lež v každém oddělení použití k výplatě dividend oněm členům, kteří nejméně po jeden rok v tomto oddělení trvají.

Dividendy dlužno vyplácti dle poměru veškerého součtu oněch ročních tarifových premii, jež uplynulé době právoplatného pojištění, které má nárok na zisk, jsou přiměřeny. Vyplácti přikazovaných dividend děje se tím způsobem, že vypadající podíl se odečte od premie příštího roku.

6. Nepoužitě přebytky z provozování obchodů, jakož i propadlé dividendy připadají rezervě zisku; naopak může se rezervy zisku použiti k zvýšení dividend.

§ 9.

Úhrada výročních provozovacích schodků.

1. Na úhradu případných schodků z výročního provozování obchodů použití dlužno především rezervy zisku a v druhé řadě rezervního fondu dotyčeného oddělení. Nostačí-li k tomu tyto obnosy, a nepovolí-li zemský sněm makrabství moravského přiměřený obnos k úplné úhradě onoho schodku ze zemského fondu, pak jest členům dotyčeného oddělení hraditi scházející obnos v příštím roce správním přírůžkou k premii, a síce dle poměru k premii posledního roku.

2. Neobnáší-li scházející obnos více než 10% vybraných premii, není třeba vybírati doplatky, a scházející obnos se připiše na účet provozování obchodu příštího roku ke dluhu.

§ 10.

Správa ústavu.

1. Zemskou pojišťovnu dobytky makrabství moravského spravuje za vrchního dozoru zemského sněmu makrabství moravského a za vrchního řízení zemského výboru říditelství a úředníci ústavu.

2. Ředitelství skládá se z člena, jež zemský výbor ze svého středu vyšle, jakožto předsedu, ze dvou přísedících, jež zemský výbor z řady pojištěných po jednom z německých a českých zvolí, z jednoho nástupce německé a jednoho české sekce zemědělské rady markrabství moravského, pokud se týče korporence místo ní budoucně ustanovené, ze zvěrolékařského odborníka zemským výborem povolaného, pak z řídicího úředníka ústavu a jeho zástupce, pokud se týče z jich náměstků.

3. Funkční doba člena zemským výborem ze svého středu vyslaného shod je se s funkční dobou zemského výboru. Funkční doba volebných a povolaných členů ředitelstva trvá šest roků.

4. Úředníci ústavu jsou zemskými úředníky a podléhají předpisům pro tyto platným. (Pokračování nasl.)

Hospodárstvo.

— **Tráva na bujniskách.** Všetkým pastierom, ba i pozornejším gazdom známo je, že rôznych dobytkov nedotkne sa trebársi najlepšej trávy, ktorá odrástla na takzvanom *bujnisku*, to jest: na mieste, kde pred tým ležala kôpka hnoja; to isté platí o trávě, v susedstve hnoja (kravienca) rastúcej, tak že tedy veľká čiastka paše je bez úžitku ztratená. Jeden švajčiarsky hospodár postihol raz svojho sluhu, keď umýval si kravským lajnom zašpinené ruky v tom mlieku, ktoré prichystané bolo pre odstavene telatá. Rozumie sa, že ho náležiite vymydliť pre túto babraninu; k nemalému ale podiveniu gazdovmu, začal mu sluha rozprávať, že on to robil v jeho (gazdovom) prospechu; lebo že také telce žrať budú potom trávu i na bujniskách, a tak že vytužia sa lepšie od iných hoväd, ktoré ten dobrý krm stáť nechávajú. Hnev gazdov ukrotil sa; on začal potom zkušky robiť, či by i *staré* hovädá rožné podobným spôsobom priviknúť nemohli na trávu z bujnisk pošlú? Primiešal tedy častejšie hovädám trochu čerstvého kravského lajna do vody, ktorú slopať mali, následkom čoho neobchádzaly potom ty miesta výdatnej paše.

Drobné zprávy.

— **Jurkovičova výstava.** Moravský „Klub přátel umění“ us oriada v dních od 26. augusta do 30. septembra t. r. výstavu prác veľavýznamného architekta, pána Dušana Jurkoviča, umelca neobyčajného kúzla, o ktorých i tie najväčnejšie časopisy vyslovily sa s veľkým obdivom. Na výstavu všetkých priateľov silného zdravého umenia ľudového upozorňujeme.

— **Slovenský podnik!** Naš rodák, p. Daniel Pažický, sadzač v knihtačiarni pána Joz. Teslíka v Uh. Skalici, otvoril v najkratšom čase *modernú a najnovšími písmami opatrenú knihtačiareň* na Myjave. Odporúčame et. slov. obecnstvu Myjavy a okolie knihtačiareň túto do laskavej priazne, lebo v okolí Myjavy nachádzajú sa i také tlačiarnie, ktoré len pod rúskom duchom slov. pracujú. Mladému však podnikateľovi prajeme: „Mnoho zdraru!“

— **Slovenské lázne „Luhačovice“** na Morave dosiahly v stredu minulý týždeň návštevu riadnych hostov 3000. Č. 3.00 dosiahla naša rodáčka, pani Makovická z Ružomberku!

— **Nešťastie vetroplavca.** Z New-Yorku oznamujú, že vzduchoplavec Jahnsón neďaleko obce Little Falls vypadol so svojej vzducholode. Balón sa nachádzal vo výške asi 3000 stôp, keď Jahnsón zbadal, že balónu hrozí nebezpečie a preto spustil sa pomocou dáždnika na zem. No dáždník sa neotvoril a nešťastný človek s obrovskou rýchlosťou padol na zem, tak že sa naskutku zabil.

— **Nehoda vojakov.** Z Póly oznamujú: Predvčerom počas cvičieb 87. pešieho pluku jedného firera 13. stotiny poštípil v jednom kriku sa skrývajúci had. Nešťastníka zaviezli hneď do nemocnice vojenskej posádky. Jeho stav je povážlivý, V ten istý deň udala sa ešte jedna nehoda. Obecný vojak 5. stotiny. menom Giacomo Butja sa kúpil a utopil sa.

— **Zmije v Spišsku.** Z Levoče pišu, že v Spišsku sa natoľko rozmnožily jedovaté zmije, že vrchnosti nariadily vykynozenie nebezpečných hadov a za jednu zabitú zmiju platia 50 h-lievov čo odmenu. Posaváď zabili ľudia 202 zmij a hlavy odovzdali vrchnosti.

— **Smrť baníkov.** Z Berlína oznamujú, že v Sielce v Renardových baňách včera popoludní srútil sa dvihajúci kôš, v ktorom sedelo 14 baníkov. Baníci všetci prišli o život.

— **Vybušil plyn.** V Trenčíne v pivnici mestskej kaviarne minulý týždeň vybušil plyn. Majiteľ kaviarne Samuel Stern naplňoval benzínový kotál, pri čom mu pomáhaly slúžky Julia Pagič a Anna Štefánek. Odrazu benzín vybušil a začal horeť. Stern sa len ľahšie, dve slúžky ale nebezpečne popálily.

— **Ze netrasenie.** Z Rimu oznamujú, že v San-Remo včera citili silné, asi za dve sekundy trvajúce zemetrasenie. Obyvateľstvo je veľmi naľakané. Aj v mestečkách Bordichero a Coldirodi pocítili slabšie zemetrasenie.

— **Veľké zhromaždenie.** Gazdovsko potravný spolok v Brockom dňa 27-ho augusta 1906 popoludní o 6. hodine v spolkovej miestnosti vydržiava svoje riadne valné zhromaždenie, ku ktorému sa p. účastníci s účtou povolávajú.

Program:

1. Správa správy.
  2. Správa dozorného výboru.
  3. Predloženie zaverečných účtov a súvahy.
  4. Odobrenie týchže a rozdelenie čistého zisku.
  5. Udelenie oslobodenia správe a dozorného výboru.
  6. Voľba dozorného výboru.
  7. Návrhy, ktoré 24 hodinami vopred správe oznámil sa musia.
- Účty a súvaha sú v spolkovom sklepe verejne vyvesené cez 8 dní.
V Brockom 15. augusta 1906.

Správa.

BESEDNICA.

Vyhrál.

Bolo to v domčeku železničného strážníka blízko Prešporka. Istý prešporský mäsiar kupoval od strážníka (vochtra) tela a húževnate sa jednal, podávajúc o desať zlatých menej, ako strážnik žiadal a vyhovárať sa, že preto nemôže dať viac, lebo na mýte musí veľký akcís (potravnú daň) platiť.

„Kto za to môže, keď si neviete rady, hovoril strážnik. „Ja viem, že keď ja to tela vám do mesta dodám, že ani haliera platiť nebudem; zlatovku vám spustím, ale viac nie.“ Mäsiar sa pousmial. „Ani čo by ste ho v »luftballone« preniesť chceli, ani vtedy nejdete akcisu.“

„Čo, že nie? Urobme stávkú! Ja vám to tela dodám, vy mne zaplatíte, koľko ja žiadam a za cestu dáte dobrý oldomáš!“

„Stoj!“ — odvetil mäsiar; „ale keď nie, pokuta je vaša a tela dostanem za to, čo vám ja núkam!“

Podali si ruky. Mäsiar išiel do mesta a stanul si neďaleko mýta, aby pozoroval, čo sa bude robiť.

Asi za pol hodiny ide strážnik s veľkým vrecom na chrbáte. Dojduc k mýtu, pýta sa ho tam stojáci dozorca, že čo nesie.

„Môjho pekného psa som predal a ináč ho do mesta dostať nemôžem, teda ho vo vreci nesiem.“ odvetil strážnik.

„To môže bárs kto hovoriť, — odvetil dozorca, — „ukážte!“

„A keď mi utečie, kto mi zaplatí cestu?“

„Po tom ma nič, ukážte len!“

Strážnik sklžil vrec a otvoril. Sotvy rozviazal motúz, vyskočil z vrec veľký bundáš, psisko zabľafal, a hýbaj v nohy nazpät silnicou. O minútku ho už nebolo vidieť.

„Hovoril som, že utečie,“ zamrmlal strážnik, — „teraz môžem ešte raz ísť pre neho.“

Dozorca stál tu, nevediac, má-li sa smiať a či strážníka tešíť. „Čo ste si nedali lepší pozor?“ hovoril a už sa pratal do budy.

Asi za hodinu prišiel strážnik opäť s vrecom, len že teraz nebol tam už pes, ale tela. Chudák, potil sa dosť pod farchou.

Dozorca sa usmial. „Chytili ste ho?“ pýtal sa.

„Ale čo by som chytil; potvora, bol už doma. Keď by to nebolo pre pána Palugyaiho, veru by som ho ani neniesol, nech by si prišiel sám pre neho.“

„A koľko dostanete za toho psa?“ pýtal sa opäť dozorca.

„Štyridsať zlatých.“

„To je dosť; za to ho môžete už odnieť; bude hádam aj dačo vypíť.“

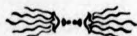
„Možno, no, s Bohom! Pôjdem hneď nazpät.“

A strážnik pekne s telatom išiel k mäsiarovi, ktorý celý ten výjav bol sledoval. Pravda, vyplatil stávkú.

Za hodinu kráčal strážnik von mýtom a ukázal dozorcovi štyri nové desiatky, čo bol za psa dostal. —

St. F.

Odporúčajte Pokrok!

Oznamy

Jozef Orlický,

veľkozávod plodinový a semenársky, vlastné nakladanie chýrne známych bzeneckých ogurkov. Bzenec Morava.

Odporúča svoj sklad: šošovice, hrachu, fazule, maku, kmínu a všetkých do oboru spadajúcich plodín a zelenín: cibulu, cesnak, kysanú kapustu ogurky.

Pre jaro pôvodné repové semená v najlacnejších cenách.

Zástupca pre Uhorsko.

Jozef Pařízek, Szokolca.

Krúpy vám rozbily všetko,

alebo keď

z h o r í t e,

je dobre, keď assekuráciu dostanete, keď ju ale chcete dostať, musíte sa najprv assekurovať u

Ferdinanda Prikazského v Skalici na rýnku.

Ženičky, keď potrebujete železné hrnce, dostanete ich tiež tam.

Kedy musíme prikrmovať ? statok krmným vápnom ?

1. Pri všetkých chorobách kostí, zvlášte pri mäknutí, krehkosti a jej predznakoch; li-zavosti, keď statok handry, chlpy, a vlnu žerie keď drevo odhrýza, keď má riedky, kysle za-váhajúci trus. Tu pomôže jedine krmne vápno.
2. Keď sa statok takým krmom krmí, ktorý obsahuje málo vápna a minerálnych sú-čiastok. V suchých rokoch alebo z krmu v ho-rúčostách koseného je to vždy.
3. Keď sa statok napája vodou, ktorá je málo vápenitá.
4. Keď sa dáva statku seno alebo otava, ktorá je dažďom alebo povodňou vymoknutá.
5. Keď sa statok krmí krmom obsahu-júcim mnoho kyselín, alebo ktorý tvorenie sa kyselín v črevách podporuje.
6. Keď sa statok behá, hŕka atď. Tak u kráv, ako kobyľ, sviň alebo ovci, preto, že je treba, aby za týchto okolností zviera vyži-vovalo nielen svoje vlastné kosti, ale aby tvo-rilo i kostru mláďat. To je dôležité menovite v druhej polovici nabežania a nahúkania atď. a kým mladé cucia.
7. Pri mladom statku a hydine je prikr-movanie krmným vápnom nevyhnutné. Tým za-bezpečí sa vývin zdravej kostry.
8. Keď sa statok v značnej miere krmí plodmi korenými a odpadkami z fabrik (skroj-kami repy, rizkami, výpalkami atď)
9. Pri statku, ktorý krmí sa v dusných a vlhkých stájňach, pri nedostatku svetla a vzduchu, preto, že je statok za takýchto okol-ností rôznym nemociam náchylný.
10. Dojným kravám, ktorým treba nahra-diť značné množstvo kyseliny a vápna, ktoré v mlieku denne ztrácajú a ktoré nemožno sa-mým krmom nahradiť.
11. Keď statok ani pri dobrom krme ne-prospieva, keď je plemenný dobytok chudo-krevným alebo keď chudne bez toho, že by bolo niektorú nemoc na ňom pozorovať. Keď na príklad bujak je neplodný.
12. Hydinu prikrmovať krmným vápnom menovite počas prchnutia je veľmi dôležité. Dľa mnohých pokusov s hydinou robených osved-čuje sa tento prídavok veľmi dobre, lebo hy-dina rýchle rastie. včas začne vajcia niesť a pre dochovávanie a masť chytro dorastá.

Pravé krmne vápno so značkou

„HOSPODAR“

Dostať:
5 kg vrečko za K. 2 — 50 kg vrečo za K. 12.—
výhradne v sklade

Jesenský v Lipt. Sv. Mikulaši.

Obširne návody a plakáty zdarma. —
Hodí sa pre každý druh statku.

Inserujte
v kalendári
„Nová domová
Pokladnica.“

TELEGRAM !!

- Sukne polovlnené po . . . 75-70 kr. a vyše.
- Sukne grisetové vyšivané po 1 zl. 20 kr. a „
- Sukne satenové tlačené modne po 93 kr. a „
- Sukne kanafasové modne po 1 zl. 10 kr. a „
- Sukne atlasové modne . po 1 zl. 5 kr. a vyše.
- Sukne glotové, prádlo biele i delnicke, zástery všetkých drnhov, ubrusy, soupravy, plátna, atď., všetko v rozličných farbách a modních vzor-koch vyrába a dobieckou ľavne zasiela:

tkalcovna A. Jelínka v Jimramově.

Vzorčky zdarma a fvancko.

Bratia kresťané! Podporujte malopriemysel!
a len čistou ručnou prácu!

Sviece kostolné

všetkých druhov

**voskové a polovoskové
sviečky**

stolné stearinové a parafinové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé
(toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva naj-
ľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a
král. dvornia tovareň
na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Plnáček,
Hradec Králové, Kárl. České.
Založeno roku 1816.

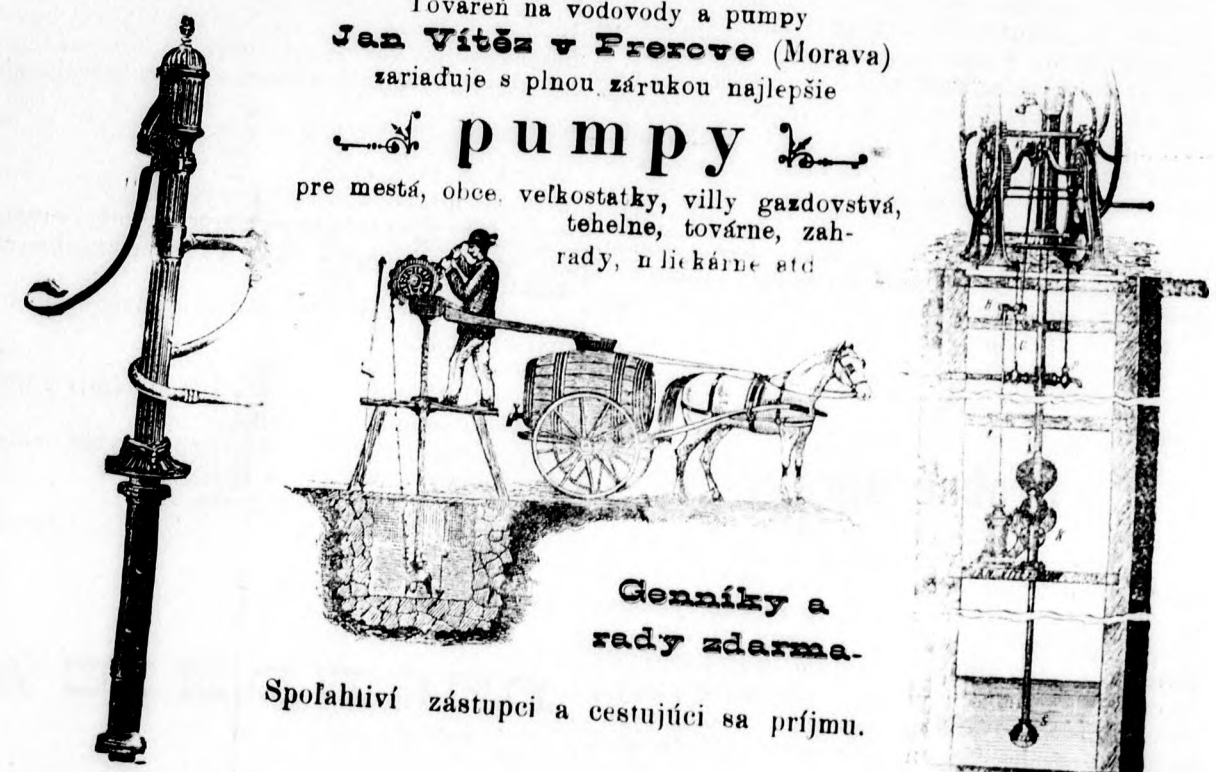
Solitna česká křesťanská firma.

Pre dostojne farné úrady zvlášťne ľavne ceny!

Tovareň na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
zariaduje s plnou zárukou najlepšie

pumpy

pre mestá, obce, veľkostatky, villy gazdovstvá,
tehelne, továrne, zah-
rady, n lichéne atd

Genníky a
rady zdarma.

Spolahliví zástupci a cestujúci sa príjmu.

Každá sporivá gazdina
používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM == SO SOKOLOM
Docielí tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava
Hlavný zástupca Horného Uhorska je Jozef Pařízek
v Uh. Skalici.

